ל) ב"ב ז. ב) למיל מנ:

[לקמן קט.], ג) [חוספתא

דכתובות פ"דן, ד) נדרים

דמילתא שכך כותב לה וכו' ליתא במשנה לכך שפיר גרסינן דתניא והיא

תוס' בכתובות פ"ד ע"ע"ן ו) [ע" תוס' יבתות קיז. ד"ה בית הלל ותוס' כתובות נג. ד"ה שאין], " שבתתא דכתובות פ"ד, תום' בכתובות פ"ד ע"ם.

למוכות לג. ל ים שמין], 1) תוספתא דכתובות פ"ד, **ה**) [תוספתא דכתובות

פ"ד], ט) [לקמן קיד: ושס הגי' משכנו ומח שומטו כו' וכ"ה גי' הערו' ערך

. שמט א' וע"ש ברש"יו.

י) פיי הוא רב אחאי

גאון ויש גורסין כרב אחד.

רש"ל. כ) ועי׳ מהר"מ

ורש"ל ורש"ח],

הנהות הב"ח

(A) רש"ר ד"ה ה"ג לה בת"כ. נ"ב בפרשה מצורע במגילת מצורע סוף

פ"ד: (כ) בא"ד אחראין דאית כנ"ל ואות א'

נמחק: (ג) תום' ד"ה ה"ג

בתוספתה דכתובות פ"ד

הגהות הגר"א

(א) תום' ד"ה אידי. אבל

וע פיזן, ז) מיניס נזיר כד. נגעיס [מי"ב], ה) [סיומא

איבעי לך לאתויי בדוולא אמר רב פפא "הני

תרתי מתניתא קמייתא משכחת לה בין

בחכרנותא בין בקבלנותא מכאן ואילך

דאיתא בקבלנותא ליתא בחכרנותא ודאיתא

בחכרנותא ליתא בקבלנותא: אם אמר לו

חכור לי שדה בית השלחין זה [וכו']: ואמאי

לימא ליה שמא בעלמא אמרי לך מי לא

תניא 🌣 האומר לחבירו בית כור עפר אני

מוכר לך אע"פ שאין בו אלא לתך הגיעו

שלא מכר לו אלא שמא והוא דמתקרי בית

כור יכרמא אני מוכר לך אע"פ שאין בו גפנים הגיעו שלא מכר לו אלא שמא והוא דמתקרי

כרמא יפרדם אני מוכר לך אע"פ שאין בו רמונים הגיעו שלא מכר לו אלא שמא והוא

דמתקרי פרדםא אלמא אמר ליה שמא

בעלמא אמרי לך הכא גמי נימא ליה שמא בעלמא אמרי לך אמר שמואל לא קשיא

התא דאמר ליה מחכיר לחוכר הא דאמר ליה

חוכר למחכיר אמר ליה מחכיר לחוכר שמא בעלמא א"ל א"ל חוכר למחכיר קפידא

רבינא אמר אידי ואידי דא"ל מחכיר לחוכר

מדקאמר זה מכלל ידקאי בגוה עסקינן

בית השלחין למה ליה למימר דקאמר ליה

בית השלחין כדקיימא השתא: מתני'

יהמקבל שדה מחבירו והובירה שמין אותה

כמה ראויה לעשות ונותן לו שכך כותב לו

יאם אוביר ולא אעביד אשלם במימבא:

גמ" ר"מ היה דורש לשון הדיום דתניא

ר"מ אומר אם אוביר ולא אעביד אשלם ים

במימבא רבי יהודה היה דורש לשון הדיום

קרבן מביא קרבן מומר מאדם מביא קרבן

עשיר על אשתו וכן כל קרבן וקרבן שהיא

חייבת סשכך כותב לה אחריות דאית ליך

עלי מן קדמת דנא יהלל הזקן היה דורש

לשון הדיום דתניא "אנשי אלכםנדריא היו

מקדשין את נשותיהם ובשעת כניסתן לחופה

באין אחרים וחומפים אותם מהן ובקשו

חכמים לעשות בניהם ממזרים אמר להן הלל

הזקן הביאו לי כתובת אמכם הביאו לו

כתובת אמן ומצא שכתוב בהן לכשתכנסי

לחופה הוי לי לאינתו ולא עשו בניהם ממזרים

ר"י בן קרחה היה דורש לשון הדיום דתניא

יר"י בן קרחה אומר המלוח את חבירו

לא ימשכננו יותר מחובו שכך כותב לו תשלומתא דאית לך עלי כל קבל דיכי מעמא

דכתב ליה הכי הא אי לא כתב ליה הכי

לא קניא והא אמר רבי יוחנן ימשכנו והשיב

לו המשכון ומת שוממו מעל גבי בניו

אהני

לו כיון דאפשר לאתויי בדוולא מנהרא רבה דרוקא באכלה חגב או נשדפה שאין יכול לתקן הקלקול ע"י שום טורח מנכה לו אי נמי יש לומר דודאי בחכירות לא היה לריך לטעם זה אפילו בלא אפשר לאתויי אתי שפיר אבל משום קבלנות אינטריך שלא יוכל לומר לא אמעסק בה ואפ״ה לא אשלם במיטבא לפי שאינו מחוייב להביא מנהרות אחרים הרחוקים ביותר ועל כן הולרך לומר דלא יבש נהרא רבה ומלי לאתויי בדוולא ולכך מחוייב לעשות בקבלנותו:

בין בחברנותא בו'. ואע"ג לבמחכיר לחוכר נמי הוה קפידא

בכה"ג דאיירי מתני': היה דורש לשון הדיום. לשונות שלא תיקנו חכמים לכתוב

אלא הדיוטות הורגלו לכותבן היה דורש ואפילו לא כתב כאילו נכתב דאי דוקא כשכתב מה היה דורש פשיטה שיש לו לקיים כמו שהתנה דהא לאו אסמכתא היא:

הבי גרסינן בתוספתא דכתובות (ג) אדם מביא קרבן עשיר על אשתו וכן כל קרבנות שהיא חייבת שכך כתב לה אחריות דאית ליך עלי מן קדמת דנא פי׳ כל קרבנות שהיתה חייבת קודם שנשחת לו יביח בעבורה שכתב לה אחריות דאית ליך שאתה חייבת יהא עלי מן קדמת דנא אפילו חובות שקדמו לנישואין ודוקא בקרבנות שהן חובה לכפרתה כגון לידה חיבה ולרעת או להכשירה לאכול בתרומה או לשתות ביין אם היא נזירה והכי איתא בירושלמי בכתובות בפרק נערה דקתני התם אפילו אכלה חלב או חיללה שבת משמע דוקא בהני שלריכה להביא

משכחת לה בין בחכירות ובין בקבלנות. בכולן יש לומר לקצור האפשר לאתויי בדוולא. וא"ת אפילו לא אפשר נמי אמאי שא שיין בשור ש"ע ח"מ יקלור לעקור יעקור דכל מה שיש לו לטעון בקבלנות יש לו לטעון בחכירות. וגבי יבש המעיין אם אמר חכור לי שדה [בית] שלחין זו כי היכי דבחכירות כי יבש המעיין מנכה לו הכי נמי בקבלנות אם

> שנפסד: מכאן ואילך כו'. כל אחת אפרשנה במקומה: שמא בעלמא. כך היא נקראת אבל לא בשביל המעיין לפי חשבון סחתים בחלר המשכו. חמשים על חמשים הוי בית סחה: פרדם אע"פ שאין בו רמונים גרסינן: אמר לו מחכיר לחוכר. בותבר' הוכירה. שלא חרשה ולא זרעה: שמין אותה. כגון בקבלנות שהבל למחצה ולשליש ולרביע אבל בחכרנות לא שייכא הא דמאי שמין אעשנה בורה: ולא אעביד. ולא אעשה בה פעולה הראויה לה: גבו' דורש לשון הדיוט. שהרגילו הדיוטות לכתוב שלא כתקנת חכמים היה דורש הלשון לפסוק הדין אחריו: אדם מביא הרבו עשיר על אשתו. שהוא חייב בקרבן לידתה ולרעתה ואם הוא עשיר אין יכול לומר היא אין לה כלום ותיפטר בקרבן עני: כל הקרבנות שהיא חייבת. שלא בנדר ונדבה כגון קרבן זיבתה ואשם וחטאת שעליה: ה"ג לה (4) בת"כ א"ר יהודה לפיכך אם פטרה אינו חייב בהן שכן היא כותבת לו אחראין (c) דאימא לי עלך מן קדמת דנא. והכי פירושה לפיכך אם גירשה ונתן לה כתובתה ועדיין קרבנותיה עליה אינו חייב בהן שכך כותבת לו בתוך השובר שכותבת לו על קבלת כתובתה התקבלתי כתובתי ואחראין דאית לי עלך מן קדמת דנא וכל אחריות שהיה לי עליך מלפני היום הזה. ולשון הספרים איני יודע לפרשו כראוי: כחובם אמן. שכוחבין להן ביום חירוסין: לכשתכנסי לחופה. וקדושיהן ע"מ כן ולא חלו קדושין בה עד שתיכנס לחופה והרי חטפה קודם לכך: לא ימשכננו. ע"י שליח בית דין במשכון שהוא יתר על חובו: שכך הוא כותב לו תשלומתא דאית לך עלי כל קבל דיכי. אם משיב לו את העבוט לומן מרובה שמין את המשכון וכותב לו זה בשטר יהיו לך משכון זה ואם משכנו יותר על חובו נמלא גובה שלא כדין: טעמא דכתב ניה הכי. כלומר למה ליה למיכחב ליה והאמר ר' יוחנן משכנו והשיב לו את העבוט ומת הלוה שומטו המלוה מעל בניו ולא הוו כשאר מטלטלי דיתמי

קבלה בשליש ולמחצה הכל לפי מה

העליתי בחכירותך: לתך. חלי כור אע"פ שאין בו גפנים גרסינן. וגבי שדה בית השלחין אני מחכיר לך יכול לומר שמא בעלמא אמרי: איכא חכירותו יתן לו: אם אוביר. כל תשלומין עלי ליפרע ממני דמי

מנכין לו דכיון דלא יבש נהרא רבה תו לא הוי מכת

מדינה וי"ל דנקט האי טעמא לאשמועינן דאפילו יבשו נמי שאר יאורי שדות אחרים דהשתא הוי מכת מדינה אפילו הכי אינו מנכה

הני תרי מתני' קמייתא איתנהו

דכשם שחולקין בתבוחה ליתח בחכירות מ"מ עיקר מילתא דהיינו רישה מיירי בין בחכירות בין בקבלנות: אידי ואידי דאמר דיה מחביר לחובר. לכאורה משמע דבא"ל חוכר למחכיר הוי קפידא בלאו האי טעמא מדלא קאמר אידי ואידי בין אמר ליה חוכר למחכיר בין אמר ליה מחכיר לחוכר [א] אבל אי אפשר לומר כן דהא מתני׳ בדא"ל חוכר למחכיר איירי דקתני א"ל חכור לי שדה בית השלחין ואפ״ה משום האי טעמא דוקא הוי קפידא ולאו דוקא נקט מחכיר לחוכר דה״ה חוכר למחכיר אלא משום דשמואל לא משכח קפידא במחכיר לחוכר קאמר רבינא

אבל קרבנות שנדרה ונדבה קודם

דלא משמעבדי לבעל חוב דכיון דמשכניה קנייה כי דידיה לגוביינא: נישואין או לוותה ואכלה לא ישלם ועד כאן לא מיבעיא לן בס"פ יש נוחלין (ב"ב דף קלט.) בלוותה ואכלה ועמדה ונשאת אי כלוקח הוי אהני

אי כיורש הוי אי כלוקח הוי ואין המלוה מוליא מיד הבעל אי כיורש הוי ומוליא אלא בנכסים שהכניסה לו אבל מנכסי הבעל פשיטא דלא גבי וה״ה לוותה כשהיא מחתיו לצורך מה שאינו משועבד לה דלא משלם ובלא שום ראיה דבר פשוט הוא דאל״כ אם יקניטה תלוה ותשליך לאיבוד ותחייבנו ק' מנה בכל יום אבל בנזירות אין לחוש שתדור ותפסידו ובנדרים ובנדבות נמי אם היה חייב לשלם היתה מפסדת לו כמה וכמה דאפילו יוכל להפר דחשיב כדברים שבינו לבינה משום הפסד ממונו יש לחוש שמא חדור ותפרע קודם שישמע ואפילו ישמע זימנין דמיטרד כדאמר בנדרים בפ' נערה (דף עג.) ודלא °כרב אחא שהורה שהבעל חייב לפרוע חובת אשתו שלוותה קודם שנשאה מכח דר' יהודה דהכא: לא ימשבנגו יותר מחובו. סדאף על גב דאין משלם לו הגירעון אלא בכתב מכל מקום לא ימשכננו יותר מחובו: שעמא דבתב ליה הבי והא אמר רבי יוחגן בו'. ומימה והא כיון דדרים לשון הדיוט אפילו לא כתב נמי כדפרישית לעיל ומאי פריך לרבי יוחנן וי"ל דאם איתא דרבי יוחנן דאתר שותטו מעל גבי בניו דתכח לשון הדיוט קאתר היה לו לפרש:

: מנ״מ

י ב מיני פכ״ח מהלי עשין פב טוש"ע ח"מ סי

ריח סעיף יו: יא ג ד מיי שם טוש״ע שם סעיף יח:

שם סעיף ימ. יב ה ו מיי פ״ח מהלי שכירות הלכה ד סמג עשיו פט טוש"ע ח"מ סי סמג שם טוש"ע ח"מ

סי׳ שכח סעיף ב: יד ח טוש"ע ח"מ סי' מנ סעיף טו: מיי' פ״י מהל׳ מו טמיי שגגות הלכה ו סמג

:עשין רטו עשין רטו: שו י מיי פ"ג מהלכות מלוה ולוה הלכה ו סמג לאון קפח טוש"ע ח"מ ס" לו סעיף יט:

מוסף רש"י

בית כור. לפי חשבון סאמים כחלר המשכן (ב"ב ו). אדם מביא קרבן עשיר על אשתו. שחס עני ולא הספיקה להביא עני ולא הספיקה להביא הרבו עני עד שניסת לו קרבן עני על שניטמ ה הרי זה מביא קרבן עשיר על אשתו וכן בכל קרבנות שהיא חייבת קודם לכן ואפילו קרבן קבוע שאינו בעולה ויורד (נדיר בד.). ולא אמרינו דאע"פ שנשאת יננו מנוריק לומע פי שנשמת לעשיר עניה היא דמה שקנתה אשהקנה בעלה אלא כל החורבנות שחייבת מביא והשיב לו המשכון ומת. לוה לאחר שהשיב לו את נעשה אצלו כשאר מטלטלים שלהן דלא משתעבדי לבעל חוב, דכיון דמשכניה קנייה . (לקמו קיד:).